

Dag van de Architectuur

5 Fiets- en Wandelroutes

LANGS DE MOOISTE ARCHITECTUUR VAN DELFT

Inclusief interessante beschrijvingen

Delft
Design

KITIX

Overzicht

Inleiding

Welkom in Delft!

DelftDesign presenteert: 2 wandel- en 3 fietsroutes door Delft, langs onze favoriete plekjes. De routes voeren langs de oudste en de nieuwste gebouwen, de meest innovatieve en de meest kunstzinnige, maar vooral die met de beste verhalen. Geniet van de routes, kijk om je heen en laat je inspireren door deze architectuur hoogstandjes van Delft!

Inhoud

	Overzicht	1
	WandelRoute 1 Delft Centrum 9 km	3
	WandelRoute 2 Delft Campus 7 km	5
	FietsRoute 3 Delft Campus 12,9 km	7
	FietsRoute 4 Voorhof & Tanthof 13,5 km	9
	FietsRoute 5 Den Hoorn & Rijswijk 11,1 km	11
	In ontwikkeling	
	Beschrijving Gebouwen	13

5

6

7

8

4

3

2

1

Start

21

19

12

11

13

20

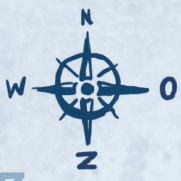
18

17

16

Route 1

DELFT CENTRUM - WANDELROUTE - 9 KM.

- 1. Centraal Station
- 2. House of Delft
- 3. Xior Student Housing
- 4. Hoogheemraadschap
- 5. Radius
- 6. DOB Academy
- 7. Doelenterrein
- 8. Atelierwoning Blokland
- 9. Cepezed kantoor
- 10. Triumph Studios
- 11. Koreneef
- 12. DOK Centrum
- 13. Sevenhills
- 14. Vakwerkhuis
- 15. ISH
- 16. Hooikade
- 17. Project Volt
- 18. Poortmeesters
- 19. Filmhuis Lumen/ De Hooghe Delft
- 20. Coendersbuurt
- 21. Social Hub

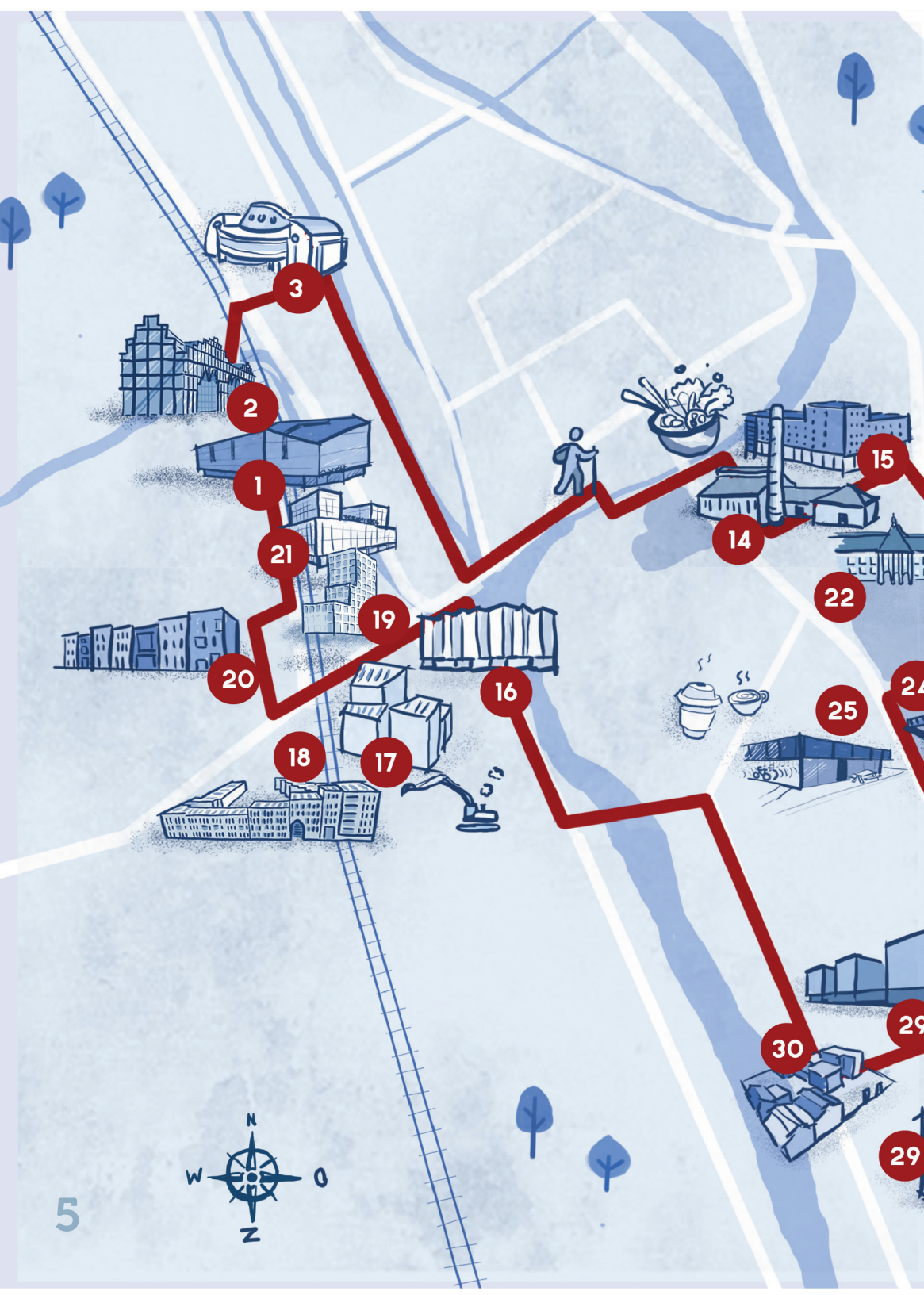
Restaurant

Bar

Café

3

2

1

21

19

16

20

18

17

25

22

24

14

15

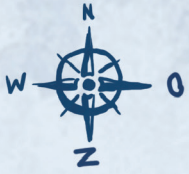

22

30

29

29

5

Route 2

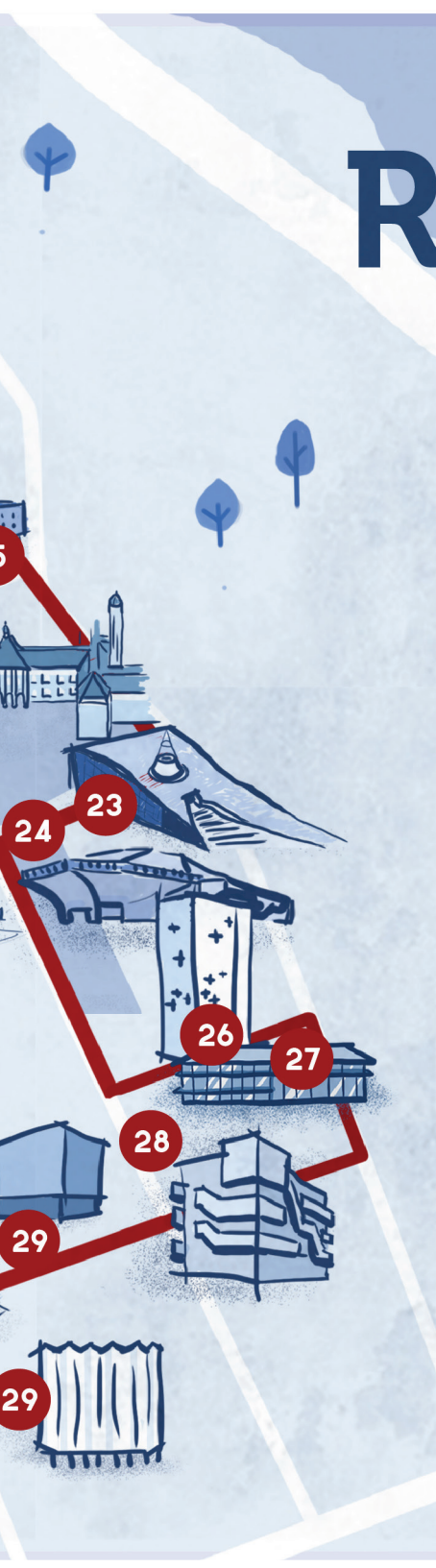
DELFT CAMPUS - WANDELROUTE - 7 KM.

- 1. Centraal Station
- 2. House of Delft
- 3. Xior Student Housing
- 14. Vakwerkhuis
- 15. ISH
- 23. Faculteit Bouwkunde
- 24. TU Bibliotheek
- 25. TU Aula
- 26. Coffee & Bikes
- 27. Stieltjesweg
- 28. ECHO
- 29. Geotechnologie
- 30. Studentencomplexen
- 31. Lijm & Cultuur
- 16. Hooikade
- 17. Project Volt
- 18. De Poortmeester
- 19. De Hooghe Delft/Filmhuis Lumen
- 20. Coendersbuurt
- 21. Social Hub

Restaurant

Café

Route 3

DELFT CAMPUS - FIETSRROUTE - 13 KM.

- 1. Centraal Station
- 14. Vakwerkhuis
- 15. ISH
- 31. Pauwmolen
- 23. TU Bibliotheek
- 24. TU Aula
- 25. Coffee & Bikes
- 26. Stieltjesweg
- 27. ECHO
- 32. Camelot Campus
- 28. Geotechnologie
- 33. The Green Village
- 34. ICIS
- 35. NEXT
- 36. Firma van Buiten
- 37. Art Centre Delft
- 38. HAL015
- ● ● ● Ontwikkeling Schieoevers
- 39. Station Campus
- 40. Tiny Houses

Bar

Café

Restaurant

Start/
Finish

2

1

21

20

19

18

48

41

42

43

47

40

39

46

44

45

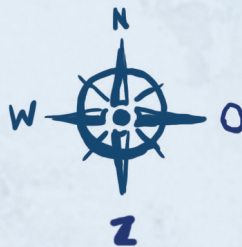
9

Route 4

VOORHOF/TANTHOF - FIETSRROUTE - 13,5 KM.

- 1. Centraal Station
- 21. The Social Hub
- 20. Coendersbuurt
- 18. Poortmeesters
- 19. De Hooghe Delft/Filmhuis Lumen
- 41. Porseleinen Toren
- 42. Akropolishof
- 43. Driemaster
- 40. Tiny Houses
- 39. Station Campus
- 44. Centraal Wonen
- 45. Straat van Ormoes 145
- 46. Diagoon Woningen
- 47. Villa Duimelot
- 48. Montessori School

54

55

56

53

51

50

49

52

Route 5

DEN HOORN/RIJSWIJK - FIETSRUTE - 11,1 KM.

- 1. Centraal Station
- 2. House of Delft
- 49. Christelijk Lyceum
- 50. Hof van Delft Park
- 51. Delftshart
- 52. Stadsarchief Delft
- 53. Werkse!
- 54. Warmoestuin
- 55. Vermeertoren
- 56. Agnetapark
- 5. Radius
- 6. DOB Academy
- 7. Schuttersveld
- 8. Atelierwoning Blokland
- 4. Hoogheemraadschap

Uitleg Gebouwen

1 Centraal Station

2017 - MECANOO - WESTVEST

Een gewelfd plafond, voorzien van een indrukwekkende historische kaart van Delft en omgeving uit 1877 verbindt de stationshal en de in aanbouw zijnde stadshal. De wanden en kolommen zijn betegeld met een moderne interpretatie van Delfts Blauw. De glazen huid van het gebouw weerspiegelt de Hollandse wolkenluchten. De panelen van gesmolten glas met lensachtige bollen verwijzen naar het gegoten glas dat in vele oude panden in Delft te vinden is. De combinatie en het ritme van open panelen van high performance glas en gesloten panelen met gesmolten glas dragen bij aan het energiezuinig klimaatconcept en zorgen voor een hoge mate van duurzaamheid.

De verlaagde daklijnen op de hoeken zorgen voor een geleidelijke overgang naar de kleinschalige bestaande bebouwing van de Delftse binnenstad en het aangrenzende Westerkwartier. Insnijdingen in de glazen massa van het stadskantoor vormen een patroon van stegen en binnenplaatsen, geïnspireerd op de fijnmazige structuur van straatjes in het oude Delft.

2 House of Delft

2024 - VAN DONGEN & KOSCHUCH - HOUTTUINEN 27

Huis van Delft is ontworpen door voormalig Rijksbouwmeester Ir Frits van Dongen en architect Patrick Koschuch. Uitgangspunt was dat Huis van Delft twee werelden samenbrengt, de middeleeuwse stad en de hedendaagse technologische instituties van Delft.

Daarmee wordt een verbinding gemaakt tussen verleden, heden en toekomst, die o.a. blijkt uit de gevel van het gebouw. In het ontwerp is veel aandacht besteed aan details, om zo een tijdloos en robuust gebouw te creëren.

3 Xior Student Housing

1986 - JO COENEN - PHOENIXSTRAAT 16

Het gebouw stamt uit de jaren tachtig van de vorige eeuw en is oorspronkelijk ontworpen door Jo Coenen. Kenmerkend zijn de ronde dakopbouw (en het daaronder gelegen ronde atrium) en blauwe tegels, waaraan het gebouw de bijnaam 'het zwembad' te danken heeft.

Uit een meervoudige opdracht (Coenen, Articon, Boot) wordt dit plan gekozen vanwege de openbare voetgangerspassage en de nieuwe benadering van representatieve architectuur: monumentaal en symmetrisch, een stijl die lange tijd in onbruik is geweest bij bestuursgebouwen.

Het voormalige stadskantoor in Delft is in 2018 getransformeerd naar een studentenhuusvesting met 91 woningen. Na het vertrek van de gemeente naar het nieuwe stadskantoor een steenworp verderop kwam het pand leeg te staan, waarna DubbeLL – buurtontwikkelaars en Rooijackers Architecten het gereed maakten voor zijn nieuwe functie.

4 Hoogheemraadschap

2017 – MECANOO – PHOENIXSTRAAT 32

Het Gemeenlandshuis in Delft, is het hoofdkantoor van het Hoogheemraadschap van Delfland. Het laat-gotische huis aan de Oude Delft 167 werd gebouwd in 1505. Het is eerst verbouwd door Lex Haak in de jaren 70 en in 2017 door Mecanoo. De historische kamers zijn gerestaureerd en de technische installaties zijn (onmerkbaar) vernieuwd. Er is een mooie binnentuin te bezoeken vanaf de phoenixstraat.

Vergeet niet over het Agathaplein te wandelen naar de Phoenixstraat. Het gebied begon als klooster in 1403. In de 16e eeuw werd het gebruikt als hof voor de prins van Oranje, waardoor het nu de naam 'Prinsenhof' heeft. Later heeft het gediend als lakenhal en latijnse school. Het complex werd tussen 1932 en 1951 gerestaureerd tot een stedelijk museum. Hier kun je ook van een hapje en een drankje genieten.

5 Radius

1895 – M.HARTMAN – KALVERBOS 20

RADIUS is gevestigd in het pompgebouw met reinwaterkelder dat werd gebouwd in 1918-1919 bij de watertoren uit 1895-1896. RADIUS is gelegen op het terrein van de voormalige gemeentelijke begraafplaats (1829-1874), het huidige Kalverbos, en maakt deel uit van het beschermde stadsgezicht van Delft. Het watertorencomplex—bestaande uit watertoren, pompgebouw en reinwaterkelder—heeft sinds 2002 de status van rijksmonument. RADIUS werd in 2021 opgericht door Niekolaas Johannes Lekkerkerk. De renovatie en de hernieuwde functie van het gebouw als kunstcentrum is gerealiseerd naar een ontwerp van architectenbureau DP6. Met vijfhonderd vierkante meter ondergrondse tentoonstellingsruimte is het programma toegewijd

aan het snijvlak van kunst en wetenschap, met de nadruk op klimaat, ecologie en de leefomgeving.

6 DOB academy

1915 - JAN VRIJMAN - RAAM 180

Op voormalig militair oefenterrein verrees in 1915 de bibliotheek van de Technische Hogeschool (de latere TU Delft). Het prachtige gebouw is ontworpen in twee bouwstijlen, de neorenaissance en de neoclassicistische stijl.

In 1923 werd het gebouw voor Weg- en Waterbouwkunde aangesloten op de bibliotheek. Deze werd ontworpen door Gerard van Drecht die bij Vrijman in dienst was. Het ontwerp is expressionistisch met decoratieve elementen in art deco.

Na 17 jaar leegstand is recentelijk een nieuwe functie gevonden voor het gebouw. Het markante gebouw huisvest na de transformatie een opleidingscentrum voor de offshore industrie. Het ontwerp voor het interieur is tot stand gekomen in een samenwerking met KREUK architectuur en Stephanie Gieles.

7 Schuttersveld/doelenplein

2003 - GEURST & SCHULZE - SCHUTTERSVELD

In de binnenstad van Delft zijn een aantal eengezinswoningen en appartementen gesitueerd rond een hofje, "Urban Villas" genoemd. De appartementen zijn opgenomen in drie bouwvolumes waarvan er één aan de Doelentuin ligt en de entree tot het hofje markeert. De eengezinswoningen zijn vrijstaand of gekoppeld. Bij deze woningen ligt op de begane grond de eetkeuken en op de verdieping de woonkamer met daarboven de slaapkamers. De twee appartementengebouwen aan het hofje zijn in grote samenhang met de andere woningen ontwikkeld. Hierdoor ademt het hofje een weldadige sfeer uit en vormt het een oase in de binnenstad van Delft. Vanuit hier is ook uitkijk richting de oude TU bieb.

8 Atelierwoning Blokland

1996 - CEPEZED - RIETVELD 56

Een klein grachtenhuisje is gecombineerd met een nieuw staal-en-glasblokje en geschikt gemaakt als atelierwoning voor een grafisch ontwerper. De beide delen zijn door middel van een terugliggende glazen entree met elkaar verbonden. De hoofdfuncties zijn horizontaal verdeeld; de studio op de begane grond en het wonen op de verdieping. Het woonhuis, een rijksmonument, is vanwege de slechte bouwkundige staat afgebroken en opnieuw opgebouwd. Het nieuwe blok voegt zich in schaal en hoogtelijnen naar de

bestaande bebouwing. De geheel glazen gevel is afgeschermd door een vlak van aluminium lamellen, waardoor de gevel desgewenst geheel open of volkomen gesloten kan zijn.

9 Kantoor cepezed

2014 - EZELSVELDLAAN 61 - CEPEZED

Cepezed heeft het voormalige Techniekmuseum aan de Ezelsveldlaan in Delft verworven en hierin het creatieve cluster C2, een bedrijfsverzamelcomplex voor ondernemingen in de creatieve industrie gerealiseerd.

Na de grondige renovatie heeft het architectenbureau zelf ook één van de monumentale hallen uit het begin van de twintigste eeuw, die oorspronkelijk zijn gebouwd om studenten van de Technische Universiteit wegwijs te maken in de werking van stoommachines en verbrandingsmotoren betrokken.

Het ensemble kent een aantal zeer karakteristieke elementen als een open kapconstructie van ijzer, een zware kraanbaan, galerijverdiepingen en uiteenlopende bouwkundig-decoratieve details. In 1990 zijn de gebouwen aangemerkt als gemeentelijk monument en sinds 2003 vormen zij zelfs een rijksmonument. Bij het vertrek van het Techniekmuseum in 2008 noemde het weekblad van de Technische Universiteit de schepping van voormalig rijksbouwmeester Jan Vrijman (1865-1954) de droom van menige architectuurliefhebber, waarbij het blad vooral aandacht had voor de industriële atmosfeer en de hoge graad van daglichtinval, die voor het Techniekmuseum een probleem vormden maar juist goed passen bij het karakter van een architectenbureau als cepezed.

10 Triumph Studios

2019 - CEPEZED - NIEUWELAAN 72

Bouwdeel D(emontabel) is een modern, duurzaam en volledig weer uiteen te nemen gebouw van een kleine 1.000 m² achter het gebouwencomplex van Cepezed, dat als onderneming expertise heeft op het gebied van zowel het ontwikkelen, ontwerpen als realiseren van gebouwen. Cepezed verwierf het complex met voormalige laboratoria van de Technische Universiteit Delft in 2012. Het vormde de monumentale gebouwen om tot creatief cluster met huisvesting voor uiteenlopende bedrijven in de creatieve sector, waaronder het bureau zelf. Het enige niet-monumentale pand op het terrein verkeerde echter in slechte staat en heeft nu plaats gemaakt voor de nieuwbouw van Bouwdeel D(emontabel). Ook dit is weer een volledig eigen ontwikkeling van cepezed en ook

dit is weer bestemd voor ondernemingen in de kennisintensieve creatieve industrie. Het nuchtere, moderne gebouw contrasteert sterk en spannend met de bestaande bouw.

11 Woonwinkelcomplex

1976 - LEX HAAK - BASTIAANSPLEIN

Lex haak is de auteur van het boek 'de menselijke maat'. Haaks architectuur is wel getypeerd als zijnde van het geschrobde Hollandse stoepje. Doordat maatvoering, materiaalkeuze en vormgeving zorgvuldig op elkaar zijn afgestemd ogen Haaks bouwwerken vaak traditioneel. Toch worden veel van zijn bouwwerken gekenmerkt door opvallend plastische daken en overkappingen. Een kapvorm die relatief vaak door Haak is toegepast - en ook door andere architecten is geïmiteerd - is het steile lessenaarsdak.

Lex Haak ontwierp ook het Congregatiegebouw aan de Brabantse Turfmarkt 9 in 1973 en de Driemaster (papsouwsewaan 295) in 1969, nu een gemeentelijk monument. Hij heeft ook meegewerkt aan de verbouwing en restauratie van voormalige bibliotheek en bankgebouw tot kantoorpand van de Hoogheemraadschap van Delfland in 1989.

12 DOK centrum

2006 - DOK ARCHITECTEN, AERQUO - VESTEPLEIN 100

DOK is een fusie van de voormalige DiscoTake, Openbare Bibliotheek en het Kunstcentrum Delft. De mediatheek is in het gerenoveerde pand van het Hoogoven gebouw gesitueerd. Een twee meter hoog glazen facade steekt uit over het Bastiaansplein om prominent bezoekers te trekken.

Het ontwerp heeft ook een glazen dak dat over de gehele lengte van het gebouw loopt. De donkere bakstenen op de begane grond en de oranje op de hogere verdiepingen is een aard-kleurig palet dat een knipoog is naar de bouwmaterialen die in het verleden gebruikt werden. Het harde industriële exterieur is een contrast met het zachte palet en materialen van het interieur. Bij de renovatie is er voor een nieuwe gevel gekozen waarin een hele mooie baksteen, voorzien van keramische elementen in een warme kleur, gecombineerd wordt met moderne glazen erkers, om de hypermoderne functies van de mediatheek ten toon te stellen.

13

Sevenhills

2009 - BUREAU KRONER - ACHTEROM 165

Dit ontwerp is de winnende inzending voor de openbare ontwerpwedstrijd Zuidpoort/Achterom, uitgeschreven door de gemeente Delft en ontwerpersvereniging Delftdesign.

De gemeente Delft vroeg in haar prijsvraagopgave een nieuwe aandachttrekkende publieke functie op de overgang van oude binnenstad naar het nieuwe Zuidpoort-gebied. Door middel van een wijnbar/restaurant die in een eenvoudige, transparante pakhuisvorm gestalte krijgt, krijgt deze strategische hoek de gewenste lantarenfunctie.

De gevels van de nieuwbouw bestaan uit stalen frames met een rasterwerk van purperharthouten latten, die een halftransparante schil vormen. Achter dit rasterwerk is de betonnen cilinder van de trap te zien, die 's avonds van binnenuit verlicht wordt.

Het naastgelegen bestaande pand is gerestaureerd en hergebruikt als onderdeel van het restaurant. De tweede-verdiepingsvloer is daar weggesloopt, zodat op de verdieping een dubbelhoge ruimte ontstaat, met de oude kapconstructie in zicht.

De twee volumes worden op verschillende plaatsen met elkaar verbonden door doorbraken in de tussenmuur. De oude buitenmuur blijft zichtbaar in het interieur van het restaurant, en is metallic bronskleurig geschilderd.

14

Vakwerkhuis

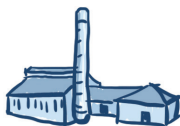
2017-2020 - VAKWERK - PROF. SNIJDERSSTRAAT 2

Het Ketelhuis was lange tijd de energievoorziening voor veel gebouwen van de TH Delft. Met de herontwikkeling van het Ketelhuis brengt Vakwerk de oorspronkelijke functie weer terug: het Vakwerkhuis als bron van energie!.

Het gebouw is een veranderlijke en dynamische omgeving voor vakwerkers, start-ups, creatievelingen en zzp'ers. Door zelf onderdeel van het geheel te zijn ontstaat een onafscheidelijke verbinding tussen wat ze willen bereiken en wat ze te bieden hebben aan het Vakwerkhuis. Het vakwerkhuis bestaat uit een kantoor, cafe, vergader en evenementenruimte.

Vakwerk ziet bestaande gebouwen niet als oude troep, maar zoekt naar de schoonheid en kracht die erachter schuil gaan. De ingrepen en de samenhang tussen oud en nieuw zorgen voor een nieuwe energie en geven het gebouw een nieuwe betekenis.

In het Vakwerkhuis kan je een kop koffie of een versnapering halen.

15

International Student House

2017 - CEPEZED - PROFESSOR SCHERMERHORNSTRAAT

Het plan TU_Noordgebied langs de Schie is een nauwe samenwerking tussen de TU Delft, DUWO en de gemeente. Cepezed besteedde veel aandacht aan de aansluiting van het ISH op de omliggende monumentale bebouwing.

Het ISH heeft 331 units voor zo'n 350 internationale studenten.

Het gebouw heeft een bijna volledig betonnen constructie met gevels die bestaan uit een metalstud-systeem. De buitenbekleding is van cortencassettes, die in uitstraling mooi aansluit bij de bakstenenarchitectuur van de omliggende, monumentale gebouwen.

De hoofddragconstructie van de trappenhuisen bestaat uit een stalen skelet. Daarop is het glas zonder toepassing van kozijnprofielen direct aangebracht.

16

Hooikade

2019 - VERA YANOVSHCHINSKY - HOOIKADE 30

Daar waar Vermeer het Gezicht op Delft heeft geschilderd, markeert nu de Zuidkolk deze bijzondere plek in het panoramisch zicht aan de Schie. Dit 'postzegeltje' in de stad biedt ruimte aan negentien royale woningen met weidse uitzichten.

Een 'gevouwen' metselwerkgevel van ruime erkers en loggia's omhult een negentiental luxe appartementen. Op grote afstand springt de gebouwplastic in het oog; een verticale opbouw boven een plint, een uitgesproken dakrand en een patroon van wisselend geplaatste gevelopeningen. Van dichtbij wordt het beeld verrijkt door reliëf van staand- en klezoren-verband, detaillering van kozijnen, balustrades en zonwering. Onder invloed van daglicht, weersomstandigheden en positie van waarneming veranderen metselwerkplastic dakranddetail en de brons geanodiseerde kozijnen en zonweringen van glansgraad, kleur en diepte. De vlakke verhoogde plint, met blank gelakte houten kozijnen en geprononceerd bovenlicht, biedt plaats aan commerciële ruimte en verhoogd aangelegde maisonette-woningen. Voorgelijmde scherpe metselwerk hoeken, neggen en dilataties, kozijnen, balustrades en zonwering zijn met grote precisie gedetailleerd en uitgevoerd. De woningen zijn maximaal gericht op het omringende stadslandschap. De veelal overhoekse raamposities zorgen voor een versterkt ruimtelijke beleving en maken de woning deel van haar omgeving.

VY architecten ontwerpt ook het nieuwe 'Poortmeesters' gebouw in het nieuwe Spoorzone.

17

Project Volt

2025 - BARCODE - DE GROENE HAVEN

Project Volt is een duurzaam nieuwbouwproject gericht op kenniswerkers.

Het bouwplan draagt bij aan de ambitie van Delft om in 2025 een magneet te zijn voor kennisintensieve bedrijven en kenniswerkers. Door architectenbureau Barcode is dit woonconcept vertaald naar een ontwerp, bestaande uit drie gebouwen gegroepeerd rond een plein. Dit binnenplein vormt het hart van het plan en moet gaan fungeren als een centrale en levendige ontmoetingsplek.

Het duurzame plan, met een energieprestatiecoëfficiënt van 0,2, krijgt een omvang van circa 17.800 vierkante meter bruto vloeroppervlak. Het gemengde programma bestaat uit appartementen, commerciële functies in kleine units op de begane grond, zoals horeca, dienstverlening en werkplekken voor start-ups. Ook krijgt het gebouw een ondergrondse parkeergarage, fietsbergingen en andere gedeelde voorzieningen, onder andere in de vorm van daktuinen.

18

Poortmeesters

2022 - VERA YANOVSHCHINSKY - INDUSTRIESTRAAT 3

Dit gebouw, dat uit 59 woningen en 55 appartementen bestaat, had als uitgangspunt een groene, gezamenlijke binnentuin als middelpunt. De echte eyecatchers zijn de twee toegangspoorten die worden bekleed met in totaal 4000 Delfts Blauwe tegels van ongeveer 50x30cm; stuk voor stuk uniek en 3D geprint. De poorten verbinden de omgeving van de Poortmeesters met de buurt. Het totale plan is energieneutraal. Ook is er een water neutraal dak en een klimaatadaptieve daktuin.

19

Lumen / De Hooghe Delft

2025 - RONALD JANSSEN ARCHITECTEN

Deze 40 meter hoge toren combineert wonen, werken en cultuur in één compact volume. In de transparante plint bevindt zich Filmhuis Lumen met vier filmzalen, een hoge foyer en horeca met terras aan het park, waardoor een levendige relatie ontstaat tussen gebouw en openbare ruimte. Daarboven liggen kantoren en 27 appartementen, die dankzij de centraal geplaatste kern allemaal minimaal tweezijdig zijn georiënteerd. De vele setbacks en gevouwen gevel geven het gebouw een dynamisch en elegant silhouet. Lichtgrijs prefab metselwerk benadrukt de verticaliteit. Duurzame maatregelen, zoals groendaken, nestvoorzieningen, PV-panelen en bodemenergie, maken het complex bovendien bijna energieneutraal.

20

Coendersbuurt

2020 - FORM - GRAAF FLORISKADE EO.

De Coendersbuurt ligt in het zuidwesten van het station, omringd door het water van de Nieuwe Gracht. De afgelopen jaren hebben 37 kavelkopers en verschillende zelfbouwgroepen hier een eigen woning laten ontwerpen en bouwen. Bovendien opende scholencombinatie Delfland in 2017 haar deuren in de nieuwe buurt.

De Coendersbuurt was bij de start bouw een van de eerste gasloze buurten van Nederland. De zelfbouwers en ontwikkelaars hebben in het ontwerp van de woningen veel rekening gehouden met duurzaam, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen. Zo is er een huis met een volledig groene gevel en zijn enkele woningen zelfs energieneutraal. De buurt is autoluw ingericht, met een ondergrondse parkeergarage onder een van de woonblokken. Daardoor is er in de straten veel ruimte voor groen en speelruimte voor kinderen.

Binnen het project heeft FORM een belangrijke rol gespeeld als coördinerend architect. In de Coendersbuurt is het mogelijk een zelfbouwkavel te kopen. Door middel van een woonplanner kunnen kopers hun huis naar eigen wensen samenstellen. De basis voor de woonplanner is een BIM-model, waarin wensen van de opdrachtgever, samenwerkende architecten en kopers zijn opgenomen.

De kopers kunnen via deze woonplanner op eenvoudige wijze zowel de gevel als de indeling van de woning bepalen. In de Coendersbuurt is er keuze uit vijf architectuurstijlen, waarbinnen verschillende gevelindelingen mogelijk zijn. Daarnaast heeft de koper vrijheid in de indeling van de kamers in de woning. Een dakopbouw of dakterras behoren ook tot de opties in dit project.

21

The Social Hub

2019 - KCAP - VAN LEEUWENHOEKPARK I

The Student Hotel combineert hoogwaardige hotelfuncties met short- en long-stay faciliteiten zoals een gym, bibliotheek, classrooms en bar-restaurant. De publieke hotelfuncties worden gehuisvest in de plint. De twee torens bovenop de plint bieden ruimte voor 350 hotelkamers. Het gebouw omvat ca.13.500 m2 en wordt voor het nieuwe schooljaar in 2020 opgeleverd.

Door zijn massieve opbouw en grauwe materialisering wordt The Student Hotel door vele nu al het lelijkste gebouw van Delft genoemd. Het hotel in Delft is het eerste hotel in Nederland

van deze groep dat wordt gerealiseerd conform BREEAM certificeringscriteria. De nieuwste installatie-, constructie-, en engineeringstechnieken worden gebruikt.

22 Faculteit Bouwkunde

2008 - FOKKEMA & PARTNERS - JULIANALAAN 134

Nadat in mei 2008 het oude faculteitsgebouw van de faculteit werd verwoest door brand, is in het voormalige hoofdgebouw van de TU een nieuw ontwerp gerealiseerd voor de faculteit Bouwkunde.

Het gebouw is gerenoveerd en uitgebreid met een compleet nieuw interieur. Het hele traject van ontwerp tot en met uitvoering is binnen een periode van vijf maanden gerealiseerd.

Fokkema & Partners Architecten was verantwoordelijk voor het overall interieur concept. Inmiddels heeft de faculteit besloten om permanent in het gebouw te blijven.

De opgave stond in het teken van tijdelijkheid. Een faculteit voor vier jaar waar vooral de studenten zich thuis zouden moeten voelen.

Ten tijde van het ontstaan van het gebouw in de eerste helft van de twintigste eeuw was dit gebouw het grootste gebouw van Nederland. Het voormalig faculteitsgebouw Rode Scheikunde en later lange tijd het hoofdgebouw van de Universiteit, is formidabel van afmeting met grote verdiepingshoogtes van ruim zes meter, waar later ook een aantal tussenvloeren in geplaatst zijn.

23 TU Bibliotheek

1998 - MECANOO - PROMETHEUSPLEIN 1

De bibliotheek bestaat uit een naar de Schoenmakersstraat oplopend volume met een grasdak. Door dit grasdak steekt een 42 meter hoge kegel met daarin de studieruimtes. Het gebouw heeft naar voren en achter overhellende klimaatgevels, die zijn afgekeerd van het naast gelegen auditorium.

Het interieur bestaat uit een grote hal met aan de achterzijde een wand met boekenkasten over vier lagen. De wand is geverfd in 'Mecanoo' blauw.

Dit is een mooie plek om even uit te rusten en een snack te eten!

24 Aula TU Delft

1966 - VAN DEN BROEK & BAKEMA - MEKELWEG 5

Het auditorium aan de noordzijde van de universiteitswijk is een van de weinig uitgesproken voorbeelden van brutalisme in Nederland.

Het gebouw, dat door zijn vorm bijnamen als "kikker" en "de

ufo" kreeg, huisvest een auditorium met 1300 zitplaatsen, vier trapeziumvormige collegezalen met 250 tot 350 plaatsen, de senaatszaal en de mensa van de universiteit. Het auditorium heeft een symmetrische opzet.

De schotelvormige grote zaal wordt gesteund door driehoekige betonnen kolommen. Om de grote overstekken te realiseren is er gebruik gemaakt van een voorgespannen, in het werk gestorte betonconstructie. De einden van de voorspankabels zijn in het zicht gelaten. Het gebouw heeft een gevouwen dakconstructie. Er zijn stalen kozijnen voor de buitengevels gebruikt.

De mensa op de begane grond is in 1998/99 heringericht naar ontwerp van Mecanoo. Zij realiseerden ook de naastgelegen bibliotheek.

Behalve het auditorium ontwierp Van den Broek en Bakema op het TU-terrein ook het ketelhuis en de faculteitsgebouwen van Civiele Techniek en het oude Bouwkunde.

25 Coffee & Bikes

2019 - BUREAUVANEIG, BIQ ARCHITECTEN

LANDBERGSTRAAT 19

Coffee & bikes is een fietsenvoorziening centraal gelegen op de campus van de TU Delft, gecombineerd met een fietsenwerkplaats en een koffiebar.

De uitdaging in de ontwerpogave was, om van deze grote fietsenopslag een aantrekkelijke verblijfsplek te maken. Dit is bereikt door de koffie/werkplaatsvoorziening in een langgerekte en transparante vorm aan het centrale plein te plaatsen, op een groene terp en onder een fietsendek. Hierdoor krijgt het geheel de uitstraling van een paviljoen met fietsen. Het bestaande transformatorhuis is als baken aan het ontwerp toegevoegd.

Het frame van de fietsenstalling bestaat uit staalconstructie op een stramien van 5x6 meter. Dit stramien kan zowel standaard fietsenrekken, als een dubbellaags systeem herbergen. Hiermee is de stalling flexibel in te delen. Het flinke overstek voorkomt opwarming door zoninval in de zomer. Het staal is in koffiebruin gepoedercoat. Deze kleur vormt een mooi contrast met de grijze gebouwen in de omgeving. Het grote overstek sluit aan bij de aula en het nieuwe gebouw Pulse. De slimme constructie van de borstweringselementen aan de buitenzijde zorgen voor dieptewerking van de rand, de lichtval verandert gedurende de dag.

26

Stieltjesweg

2017 - ROOSROS - STIELTJESWEG 236-822

In het hart van de TU-wijk ontwierp RoosRos een nieuwe campus. Het project bestaat uit de herbestemming van het voormalig kantoor van Deltares en de nieuwbouw van de toren. De gevel van de nieuwbouw -en een deel van de bestaande bouw- benadrukt het technische karakter van de TU. Over de gevel is een geabstraheerd patroon van de integraal van een sinus- en cosinusgrafiek te zien. Een verwijzing naar het werk van Johannes Stieltjes, de beroemde wiskundige waarnaar de Stieltjesweg vernoemd is.

27

Echo

2022 - UNSTUDIO - VAN MOURIK BROEKMANWEG 5

Echo is het nieuwste onderwijsgebouw van de TU Delft. Het gebouw is een ontwerp van UNStudio in samenwerking met Arup en bbn. Echo is het eerste energiepositieve universiteitsgebouw in Nederland, dankzij een zonnedak dat meer energie oplevert dan het verbruikt – inclusief alle stroom die door gebruikers wordt verbruikt. Bovendien is 90% van het meubilair in het gebouw hergebruikt. Ook is het gebouw zoveel mogelijk ontworpen volgens de principes van circulariteit. De grote verscheidenheid aan lesruimten is ideaal voor de diversiteit in lesmethoden en studiestijlen die de universiteit biedt. Het gebouw is zo ontworpen, dat de verschillende ruimten in de toekomst eenvoudig voor andere doeleinden kunnen worden ingezet.

28

Faculteit Geotechnologie

2007 - JEANNE DEKKERS - STEVINWEG I

Het kopgebouw van het door Van den Broek en Bakema ontworpen gebouw voor Civiele Techniek is het nieuwe faculteitsgebouw Geotechnologie geworden. De gevel is gestript en voorzien van een nieuwe glazen gevel. Het glas is geprint met een patroon van een doorgezaagde steen. De oude glazenwassersbalkons zijn verbouwd tot glazen erkers waarin de luchttechniek is opgelost. De schuine lijnen in de gevel volgen de ruimtelijke opbouw in het gebouw die een landschap van laboratoria, werk- en studieplekken is. In de bestaande vloeren zijn vides gemaakt om verbinding te maken tussen de verdiepingen zodat transparantie in het onderwijs gestalte krijgt. Vloeren zijn vergroot met een nieuw trappenhuis aan de kop. De materialisering en het kleurgebruik vinden hun oorsprong in de bestaande bouw, maar zijn 'virtueler' toegepast.

29 Studentencomplexen

Korvezee

1985 - CAREL WEEBER - KORVEZEESTRAAT 1-639

Dit complex met 526 studentenwoningen is opgebouwd uit 8 langwerpige vleugels van 4 lagen. 3 groepen met respectievelijk 3, 2 en 3 parallelle vleugels liggen niet in het verlengde van elkaar, maar verspringen ten opzichte van elkaar. Ze zijn met elkaar verbonden door balkons met glazen balustrades en windschermen in een zwart raamwerk.

De vleugels hebben een corridorontsluiting, met entree / trappenhuis in het midden van de vleugel en vluchttrappenhuis op de koppen.

De langshevels zijn opgebouwd uit dezelfde prefabbetonnen gevelementen met tegeltjes die Weeber ook bij de Peperklip en de Zwarte Madonna toepaste.

Leeghwaterstraat

2009 - MECANOO - LEEGHWATERSTRAAT

Dit studentenhuysvestingcomplex, ontworpen voor DUWO, was binnen een jaar gerealiseerd, van concept tot resultaat. Een modulair constructie systeem was gebruikt, waarbij prefab onderdelen als laden in een kast in een stalen frame glijden.

De drie torens huizen 186 woonunits. Elk gebouw is zes verdiepingen hoog en is ontworpen zonder duidelijke voor- of achterkant. De drie gevels zijn afgewerkt in donker metselwerk dat is ingelegd met 'baarden' van overlopende, overvloedige mortel, hun onregelmatige textuur resulterend in een onderscheidend schaduwspel op de gevel.

Diep verzonken raamopeningen ingelijst in aluminium zijn verspreid in een speels patroon over de gevels, waardoor niet alleen het uiterlijk van de gebouwen aan de buitenkant varieert, maar ook de interne locatie van het raam in elke kamer. Langs de groene westgevel groeit een klimplant.

Balpol

2011 - DE ZWARTE HOND - BALTHAZAR VAN DE POLWEG 3

De Zwarte Hond tekende het ontwerp voor de studentenhuysvesting met verdiepte fietsenstalling. De studentenflat heeft een witte gevel en heeft 15 verdiepingen. Het appartementengebouw is van gemiddelde hoogte en staat op pijlers. Het ontwerp van de zijvleugels van de woontoren zijn

beïnvloed door het omgevingsgeluid van de Kruithuisweg. De gevelbekleding is van wit gecoat aluminium dat doorgevoerd wordt tot aan de boven- en onderkant van de toren. De kopwanden zijn gemaakt van beton, glas en verschillende transparanties en groentinten. Het gebouw sluit goed aan bij de brutalistische architectuur van de bestaande faculteitsgebouwen.

30 Lijm & cultuur

1885 – JACQUES VAN MARKEN – ROTTERDAMSEWEG 272

Lijm & Cultuur heeft een rijke historie. In 1885 richtte Jacob Cornelis van Marken – bekend van de Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek en de Nederlandsche Oliefabriek – op het stuk terrein tussen de Rotterdamseweg en de Schie een lijm- en gelatine fabriek op. De fabriek doorstond oorlogen, crisissen, sociale veranderingen en een explosie, maar stopte, mede daartoe gedwongen door de BSE crisis, in 2002.

Sinds 2003 vinden er nu tal van creatieve activiteiten plaats. Je kunt er naar voorstellingen, workshops en evenementen en er worden ruimtes verhuurd aan creatieve ondernemers. Ook is iedereen welkom in het leuke restaurant Experiment met fantastische tuin aan de Schie. En dit alles in de historische fabrieksgebouwen.

Veel zijn in de 19e eeuw ontworpen, bijvoorbeeld door Bastiaan Schelling die vooral in Delft actief was en bijvoorbeeld ook het hoofdkantoor van de Gist- en Spiritusfabriek ontwierp. Ook zie je twee na-oorlogse panden: een ketelhuis van staal en glas en een opslaggebouw met betonskelet.

31 Pauwmolen

2021 – CONCEPT HANS KAASHOEK (KOWI), UITWERKING BUREAU070 – JAN DE OUDEWEG 356

Op het terrein van de voormalige Pauwmolen is een toren voor studentenwoningen en huurappartementen voor jongeren ontworpen. Het grootste deel van de 285 eenheden is ondergebracht in de toren van 17 verdiepingen en de overige woningen zitten in de plintbebouwing. Hier zijn tevens gemeenschappelijke voorzieningen opgenomen en een beheerdersruimte. Onder het gebouw is een parkeergarage en een ruime inpandige fietsenstalling gerealiseerd. De buitenruimte voor de studenten is gemeenschappelijk, gelegen op het binnenterrein. Het plan ligt pal langs de A13, waardoor er grote geluidseisen gelden in het plan. Het geluidwerende scherm is van glas en voorzien van een stalen constructie met betonnen steunberen.

32

Camelot Campus

1990 - P.J. GERSSEN - VAN EMBDENSTRAAT 340

TRANSFORMATIE: 2017 - STUDIO NINEDOTS, ATELIER PRO

Moderne architectuur - Voormalig TNO gebouw dat dienst deed als kantoor is getransformeerd naar een 'state of the art' Studentencomplex met hoogwaardig gestoffeerde en gemeubileerde studio's grenzend aan het universiteitsterrein van Delft.

Als zelfstandig architect ontwierp Gerssen enkele spraakmakende gebouwen die zich kenmerken door een mathematische basisstructuur.

De nieuwe wijk erachter, de Schoemakerplantage, is ontworpen door Bedaux de Brouwer en WAM Architecten en is in delen nog in aanbouw.

De Professor Schoemaker Plantage is een hedendaagse interpretatie van de Delftse School, benoemd als de "Nieuwe Delftse School". De stijl baseert zich op een traditie van bouwen waarin herkenbare hoofdvormen, materialen en details op ingetogen wijze worden gebruikt, maar schuwt tegelijkertijd niet de toepassing van nieuwe technieken en materiaaltoepassingen.

De Schoemaker Plantage is een buurt met aandacht voor de uitstraling van de Nul-op-de-Meterhuizen (NOM). Zonnepanelen zijn geïntegreerd in het ontwerp van de huizen. De huizen zijn voorzien van een warmte/koude opslag (WKO)-systeem met warmtepomp, vloerverwarming, vloerkoeling en een ventilatiesysteem met warmteterugwinning dat zorgt voor een gezonder binnenklimaat.

33

The Green Village

VAN DEN BROEKWEG 4

The Green Village is de proeftuin voor duurzame innovaties op de campus van TU Delft. Hier bouwen, onderzoeken, testen en demonstreren onderzoekers en ondernemers in nauwe samenwerking met overheden en publiek integraal hun experimentele duurzame innovaties in de woon-, werk- en leefomgeving. Door in dit regelluwe 'openlucht-lab', waar echt gewoond en gewerkt wordt, aandacht te besteden aan de technische, bedrijfseconomische, maatschappelijke en regelgevings/beleidsmatige uitdagingen, helpen zij innovatieve partijen via The Green Village versnellen van theorie naar praktijk om daar opgeschaald impact te hebben. Er staan bijvoorbeeld Tiny Houses en een stuk Hyperloop.

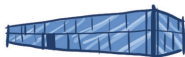
Deze uitdagingen zijn in drie thema's op te delen; Duurzaam bouwen en renoveren; Toekomstig energiesysteem; Klimaatadaptieve stad.
Kijk voor alle projecten op thegreenvillage.org

34

ICIS - Gebouw XX

1999 - JOUKE POST - DELFTECHPARK 24

Gebouw XX, summum van circulariteit, ooit de huisvesting van XX architecten, het bureau van Post, ligt er prachtig bij, ingebed in Delfts groen. Dat het er nog steeds staat, strookt niet met de prognostiek van de architect. Na twintig jaar zou het tot stof vergaan. Dat is niet gebeurd. Tot groot genoegen van de huidige gebruikers, en de bezoekers van het symposium. Want XX is een heerlijk gebouw met ruimtes om van te houden. Veel (Kerto)hout met demontabele verbindingen, karton (voor de luchtkokers), triple glas, en zand (in de vloercassettes van de verdiepingvloer). Dat laatste was de enige misser, bekende Post. Gaat hij niet meer doen. Tegenwoordig huist het gebouw ICIS – die onderzoekt hoe intelligente ICT-systemen de wereld kunnen verbeteren.

35

Next

2022 - EHA - MOLENGRAAFFSINGEL 8

Ector Hoogstad Architecten ontwierp in opdracht van Stone 22 en eigenaar ASR Dutch Science Park Fund dit nieuwe accelerator-gebouw. Hier kunnen scale-ups terecht voor kantoorruimte, voor het testen van nieuwe technieken en het ontwikkelen van prototypen. En zeker zo belangrijk: waar technisch toptalent van binnen én van buiten NEXT elkaar kan ontmoeten voor het uitwisselen van kennis en inspiratie. Dit gebouw bevindt zich naast YES!Delft, waar start-ups een plek hebben om zich te ontwikkelen tot scale-ups. Het exterieur is een speelse maar intrigerende ontmoeting van hightech en eenvoud. De plint van het gebouw is vrijwel volledig transparant, waarbij houten gevelbekleding en kozijnstijlen zorgen voor een natuurlijke aansluiting op het omringende landschap. Erboven bevinden zich doorgaande glasstroken, afgewisseld met metalen gevelbekleding met een subtiële diagonale belijning. Deze speelt een dubbelrol als borstwering en zonweringslamel, met een karakteristiek reliëf als resultaat.

36

Firma van Buiten

2022 - KOKON ARCHITECTUUR - THIJSSSEWEG 1

De Firma van Buiten is een maatschappelijk leerwerkbedrijf. Dat betekent dat er verschillende doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt opgeleid worden tot horeca professionals.

Het is een gebouw met ontmoetingsplek, met take-away, vergader-ruimte en werk- en stageplekken.

Het pand moest circulair en verplaatsbaar worden.

Dat betekent dat alles wat er gebruikt is ooit weer elders ingezet kan worden. Of al ergens gefunctioneerd heeft en nu de kringloop in ons gebouw vervolgt. Zo zijn bijvoorbeeld de kozijnen van een oud schoolgebouw in Zoetermeer. En over tien jaar, als het verhuurcontract voor de grond verloopt, moet je het gebouw kunnen oppakken en ergens anders kunnen neerzetten.

37

Art centre

1999 - ROTTERDAMSEWEG 205

Paula Kouwenhoven en Jeroen van Schie zijn sinds 1999 de initiatoren en eigenaars van Art Centre Delft. De kern van Art Centre Delft is een voormalige boerderij uit de negentiende eeuw, deels gerenoveerd, deels uitgebreid met lichte, ruime vertrekken. Glaspartijen van vloer tot plafond geven het gevoel in een glazen huis te verblijven en een enorm houten terras biedt in alle jaargetijden een fantastisch uitzicht op het mooiste stukje natuur van Midden-Delfland.

Een groot deel van het energieverbruik van Art Centre Delft wordt opgewekt via zonnepanelen en (mini)windmolens. Het gebouw en de omgeving van Art Centre Delft hebben een positief en inspirerend effect op de bezoekers door de natuurlijke ligging en het vele licht dat er wordt gebruikt. De producten van het Art Centre Delft zijn grotendeels afkomstig uit de eigen moestuin, waarbij gezond, biologisch en uit de eigen regio centraal staan. Er zijn ook verschillende wandelroutes die starten bij het Art Centre.

38

HAL015

SCHIEWEG 15B

HAL015 is een initiatief van Stichting Theaternetwerk. Tijdens de zoektocht naar een tijdelijk onderkomen voor het Rietveld Theater tijdens de verbouwing, kwam deze multifunctionele ruimte in zicht. Naast de voorstellingen van het Rietveld Theater is het een inter-

essante locatie voor het culturele veld in Delft. Een podium voor voorstelling, concerten, meerdaagse producties en presentaties. HAL015 heeft een flexibele opstelling. Het is geschikt voor kleine, intieme voorstellingen in de theateropstelling, maar ook voor een bandopstelling en een caféopstelling.

Ontwikkelingen Schieoevers

- De Schieoevers veranderen in een uniek stedelijk gebied om in te wonen en te werken. De schieoevers gaat ruimte maken voor de Innovatieve maakindustrie. De schieoevers bestaat uit:
- Het Kabeldistrict, nu vol met startups, een boulderhal, een café, twee ondernemersverenigingen, makerspaces, en padelbanen. Het plan is om ook hier woningen in het gebouw te gaan bouwen.
- Schieoevers Zuid: een industrieterrein met vooral bedrijven die nieuwe producten maken.
- Delft Campus: een nieuw station met ontwikkelingen in het omliggende gebied.
- Nieuwe Haven Delft: het plan is om hier eengezinswoningen, appartementen en studentwoningen te gaan bouwen en een roeivereniging te installeren.
- In het bestemmingsplan staat ook een nieuwe fietsbrug om Delft campus te verbinden met het nieuwe gebied.

39

Station Delft Campus

BENTHEM CROUWEL ARCHITECTEN - 2021

Dankzij een innovatieve overkapping is station Delft Campus het eerste volledig energieneutrale treinstation van Nederland.

Benthem Crouwel Architecten ontwierp het station, mogelijk gemaakt door de hoge ambities van ProRail en de gemeente Delft. De vleermuisachtige structuur is geïnspireerd op de

hightech wereld van stealth-technologie en op biomimicry, waarbij door de mens gemaakte constructies de natuur imiteren.

Alle stationsfaciliteiten van de Delft Campus, zoals liften, kaartautomaten en verlichting, draaien op de energie die door de overkapping wordt geleverd. Dat een relatief klein dak zoveel stroom kan opwekken (+/- 70 huishoudens) wordt mogelijk gemaakt door het unieke ontwerp: in plaats van het gebruikelijke dak met zonnepanelen erop, creëerde Benthem Crouwel Architecten een overkapping die volledig gemaakt is uit deze panelen.

40

Tiny Houses

VULCANUSWEG 303

Schieoevers Noord verandert in een uniek stedelijk gebied om in te wonen en te werken. Het huidige braakliggend terrein aan de Vulcanusweg 295-305 is daar onderdeel van. Op deze kavel is voor een periode van 5 tot 10 jaar ruimte voor tiny houses.

Een tiny house is een klein huisje met een grondoppervlak van ongeveer 40 m². De tiny houses voldoen aan het Bouwbesluit en zijn zelfvoorzienend. Bewoners bouwen zelf hun tiny house, of laten deze bouwen. Ieder huisje heeft een experimenteel karakter in bijvoorbeeld ontwerp, constructie, technische toepassing, energie, duurzaamheid en sociaal concept.

41

Porseleinen toren

2024 - ORANGE ARCHITECTS - PAPSOUWSELAAN

De toren bestaat uit vrije sector huurappartementen die verschillen van grootte. Verwarming en koeling wordt verzorgd middels het EQw concept, het is gasloos, hoogwaardige isolatie en slim omgegaan met tapwater. De studios zijn koppelbaar door sparingen in de dragende muren, hierdoor kunnen de woningen vergroot worden in de toekomst. Ook de gevel is demontabel. In de gevels en daken zitten subtiel nesgelegenheden verstopt voor musse, zwaluwen, vleermuizen en insecten. De gevel is bekleed met wit geglaazuurd keramisch materiaal. Het gebouw is nergens recht-toe rechtaan dankzij de afwisseling in raampartijen. Bij de bouw van het complex is streng rekening gehouden met CO2 neutraal werken, de uitstoot is gecompenseerd door 400 bomen aan te planten.

42

Akropolishof

2009 - MOLENAAR EN CO - AKROPOLISHOF

In 2005 werd Molenaar en Co architecten door Woonbron geselecteerd om de verouderde hoogbouw uit de jaren zestig ingrijpend te renoveren en de laagbouw te vernieuwen tot een totaal ensemble. Dit naar het Masterplan van Palmboom en Van der Bout in Rotterdam. Mecanoo Architecten voerde de architectonische supervisie.

In de nieuwe situatie is de schijf hoogbouw aan de kopse zijden omgeven door een singel en een parkje. De verspringende – gedeeltelijk energieopwekkende – (glas)gevels in combinatie met

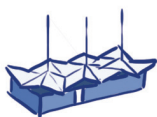
robuuste baksteenarchitectuur, hebben de akropolishof veranderd in een monumentaal appartementengebouw met corridors en galerijen. Aan het woondek liggen appartementen met in de plint atelierruimtes en een kinderspeelplaats. Karakteristiek voor het totale ensemble is de architectuur van penanten en vullingen, het lijstwerk van baksteen en de afwisseling van vlakken en volumes. De individuele woningen zijn geaccentueerd door verdiepingshoge, monumentale keramische reliëfs, ontwikkeld in samenwerking met kunstenaar Christine Jetten.

43 De Driemaster

1969 - LEX HAAK - PAPSOUWSELAAN 295

Dit eenlaags als bankgebouw ontworpen pand wordt bekroond door een dak van 12 betonnen hyperschalen die hangen aan 3 stalen masten. Het dak is vrij gehouden van de gesloten metselwerk gevels door een glasstrook. De om het pand liggende gracht zorgt voor reflectie aan de onderzijde van het dak.

Het pand heeft grote overeenkomsten met een studieontwerp dat de architect 10 jaar eerder bij zijn opleiding aan Harvard maakte voor het Nederlands paviljoen voor de Expo in Brussel.

44 Vereniging Centraal Wonen

1981 - FLIP KRABBENDAM - FUUTLAAN

Centraal Wonen is een project dat samen met de (toenmalige) geïnteresseerden is ontworpen. Doel was wonen met gemeenschappelijke voorzieningen, zoals eetkeuken, tuin, berging, wasmachines, bar en hobbyruimten.

De interne ontsluiting van het project is vrij radicaal vormgegeven: verschillende huishoudensoorten wonen door elkaar, er zijn geen aparte woningen voor gezinnen. De bedoeling was dat 'het isolement van het kerngezin' zou worden doorbroken. De gevels zouden oorspronkelijk ook door de individuele bewoners bepaald worden, net als de indeling, maar dat bleek te gecompliceerd. Er is toen een gevel ontworpen die later kon worden aangepast. Wat nauwelijks gebeurde, maar een door een van de bewoners ontworpen kleurenschema bood hier uitkomst en de nodige levendigheid.

45 Straat van Ormoes 145

1991 - CEPEZED - 1991

De ontwerpersvereniging Delft Design organiseerde samen met de gemeente in 1989 een prijsvraag 'Twee onder een dak', waarna

twaalf voornamelijk jonge architecten hun plan konden uitvoeren. Blikvanger is de uit roestvrijstaal en glas opgebouwde dubbele villa van cepezed, een van hun eerste projecten. In een eenvoudige rechthoekige doos van drie lagen is over de diagonaal een vast element geplaatst met sanitair en keukenblok. De woning is naast een technologisch statement van hightechcoryfee Jan Pesman ook functioneel, leefbaar en ruimtelijk interessant.

46

Diagoonwoningen

1971 - ARCHITECTUURSTUDIO HH - GEBBENLAAN 32-39

Na een niet uitgevoerd plan van Hertzberger voor deze plaats met 324 woningen (1967) werd dit veel kleinere plan wel gerealiseerd van 8 woningen. In de woningen zijn drager (hoofddraagconstructie) en inbouwpakket van elkaar gescheiden conform de ideeën van John Habraken. De woningen zijn een raamwerk dat door de bewoners naar behoefte kan worden ingevuld. Zo kan de woning ingericht worden als een open ruimte of worden voorzien van meerdere binnenwanden. Bij de oplevering waren er verschillende opties waar bewoners uit konden kiezen, bijvoorbeeld een extra binnenruimte in plaats van een balkon, of een verblijfsruimte op de plaats van de carport / garage.

De woningen hebben twee vaste kernen, voor het trappenhuis en de natte ruimten. Centraal ligt een vide met daglichttoetreding van boven met daaromheen in splitlevel de verschillende ruimten van de woning. Gebruikte materialen zijn B2 betonsteen, vloeren en balken van gewapend beton en houten kozijnen.

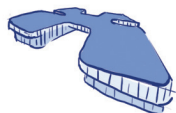
47

Villa Duimelot

2014 - MECANOO - MARIA VINCENTIASTRAAT 10

Dit kinderdagverblijf ligt midden op het terrein van het Reinier de Graaf Ziekenhuis. De overvloed aan daglicht, natuurlijke materialen en vloeiende overgangen tussen binnen en buiten zorgen voor een prettige omgeving voor kinderen, ouders en personeel. Uitgestrekte ruimtes en een gevoel van rust bepalen het ontwerp van het centrum.

Het gebruik van natuurlijke materialen stimuleert de fantasie van de kinderen. De lambrisering is van berkenhout en de structurele houten balken van het dak zijn in het volle zicht gehouden. Door de vele ramen kan het personeel naar binnen kijken in de verschillende kamers, wat zorgt voor een veilige en transparante omgeving. Het gebouw ontvouwt zich als een klavertje vier en creëert een

sterke relatie tussen binnen en buiten. Rondom een centrale speelruimte zijn ruime groepsruimtes, een grote patio tuin en een atelierruimte gesitueerd. De gevel heeft een warme en open uitstraling en combineert grote ramen met een bekleding van Basra locus houten lamellen.

48

Lagere Montessorischool

1966 - H. HERTZBERGER - JACOBA VAN BEIERENLAAN 166

Deze lagere school van zes lokalen is gecombineerd met een kleuterschool van twee lokalen. De L-vormige lokalen hebben een verhoogd niveau aan de buitenruimte; een lichtkap markeert de entree. Centraal in de hal van de lagere school staat een vierkant platform. Een zitkuil met uitneembare houten blokken vormt een contravorm hiervan in de kleuterschool. Beide elementen zouden activiteiten genereren en stimuleren, volgens Hertzberger juist doordat ze niet flexibel zijn en soms letterlijk in de weg staan. Het schooltje is diverse malen (1968, 1970 en 1981) door Hertzberger uitgebreid.

49

Christelijk Lyceum

2017 - GEURST & SCHULZE - MOLENHUISPAD 1

Architect Geurst & Schulze ontwierp de nieuwbouw van dit technasium als uitbreiding van het aanwezige onderwijsgebouw. Het technische aspect van het onderwijs was bepalend bij ontwerp en materiaalgebruik. Zo is de technische opbouw van het gebouw zo veel mogelijk zichtbaar gemaakt. In samenwerking met Steenhandel Gelsing is gezocht naar een gevelsteen welke aansluit bij de technische uitstraling van dit gebouw. Dit heeft geresulteerd in het gebruik van een typerende donkerrode waterstrich steen. Bijzondere details zijn, de lichte voeg, de gemetselde plint in staand metselwerk en de blinde nissen gemetseld in tegelverband.

50

Hof van Delft Park

1996 - WESTBLOK 4

In dit park kun je even uitrusten en een boterhammetje eten. Dit park zorgt voor rust in een drukke, onder starters zeer gewilde wijk. De Snoekbrug is een ontwerp van Lilian Roosenboom uit Gouda en één van de vele nieuwe bruggen in het park.

51 Delftshart

2019 - IBELINGS VAN TILBURG ARCHITECTEN - EENRUITER

Het project Delftshart is in de Harnaschpolder gerealiseerd.

Gebouwd door Bébouw Midreth en bestaat uit 131 woningen. De

woningen zijn een ontwerp van Ibelings van Tilburg Architecten.

De deelplannen zijn gerealiseerd in de periode 2014/2019.

Delftshart maakt onderdeel uit van de grootschalige uitleglocatie

Harnaschpolder bij de stad Delft. In de Harnaschpolder zijn

nieuwe poldersloten gegraven om zo verschillende eilanden te

laten ontstaan.

52 Stadsarchief Delft

2017 - OFFICE WINHOV & GOTTLIEB PALUDAN ARCHITECTS

GANTEL 21, DEN HOORN

Het archief was voorheen gevestigd op de Oude Delft in het

centrum van de stad, maar groeide daar de afgelopen jaren

uit. Het Stadsarchief beheert de archieven van Delft en de

partnergemeenten Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Midden-

Delfland. De lichte betonnen plint refereert aan het witte stucwerk

dat vele voorname, publieke gebouwen uit de historische

binnenstad siert. De gevel daarboven wordt geleed door zes

horizontale beton banden waar repetitieve metselpatronen tussen

zijn geplaatst. Baksteen is altijd een belangrijk bouw materiaal

geweest voor de stad Delft. Het stadsarchief heeft dan ook de

Brick Award 2020 gewonnen.

Het reliëfrijke metselwerk van de gevel refereert aan het werk van

de Delftse kunstenaar Jan Schoonhoven. Tevens kan het worden

gezien als een hommage aan boekenkasten waar boeken van

verschillend formaat in staan.

53 Werkse!

2011 - VMX ARCHITECTEN - GANTEL 23, DEN HOORN

De architectuur van het project Combiwerk, een sociale

werkplaats en centrum voor loopbaanbegeleiding, transformeert

de kwetsbare gebruikersgroep van het gebouw van spektakel tot

toeschouwer.

De belangrijkste ambitie van het project is het creëren van een

veilige werk- en leeromgeving. Dit wordt bereikt door zowel de

inrichting van het interieur als het ontwerp van de gevel van het

gebouw, het gebruik van dakramen en terrassen. Naar buiten toe

heeft het gebouw een eenvoudige maar sfeervolle uitstraling. De façade is als een sluier om het volume gewikkeld en verbergt het interieur van het gebouw, terwijl het een trotse en optimistische aanwezigheid in de omgeving maakt.

i29 architecten verzorgde het interieurontwerp. Als je binnenkomt, word je verrast door kleurrijke eilanden, die vrij in de ruimte zijn geplaatst en die zich pas laten zien als je het pand betreedt. Op bijna sprookjesachtige wijze herbergt het gebouw een geheime tuin vol kleur en vitaliteit, wat natuurlijk een prachtige verwijzing is naar het contrast tussen uiterlijk en innerlijke rijkdom.

54 Warmoestuin

2018 - INBO ARCHITECTEN - WARMOESTUIN, RIJSWIJK

Op de plek van het voormalige klooster en buitenplaats Sion zijn wonen en groen al eeuwen nauw met elkaar verbonden. In de Warmoestuin wordt deze traditie voortgezet. De 47 huishoudens beheren en onderhouden gezamenlijk bijna 1 ha. grond. Zij hebben een fruitboomgaard, moestuin, speelgelegenheid en ontmoetingsplekken aangelegd, waar iedereen aan bijdraagt en gebruik van kan maken. Het woonproject is in 2012 ontstaan vanuit een zogenaamd Collectief Particulier Opdrachtgeverschap en vond zijn oorsprong vond bij architectenbureau Inbo. De eerste bewoners konden hun eigen woning helemaal indelen.

55 Vermeertoren

2007 - GEURST EN SCHULZE - V.BERESTEYNSTRAAT 165

Met zijn 23 verdiepingen en 74 meter is het de hoogste woontoren van Delft. De toren is het op vier na hoogste gebouw van Delft.

De verdiepingen 2 t/m 18 worden verhuurd in sociale en vrije sector huur. De bovenste etages zijn koopwoningen. Onder de toren ligt een parkeergarage. Daarboven is er een buurthuis en een kinderdagverblijf. Tevens is er op de begane grond een zorgcentrum met onder meer een huisartsenpraktijk en een apotheek.

56

Agnetapark

OUD: 1885 - F.M.L KERKHOFF - ZOCHERWEG E.O.

NIEUW: 1926 - JAN GRATAMA

Dit tuinwijkje in de voormalige gemeente Hof van Delft, aangelegd op initiatief van J.C. van Marken voor de arbeiders in zijn fabrieken. Hij noemde het naar zijn vrouw Agneta.

Het oudste gedeelte van dit tuinwijkje, ten oosten van de Wallerstraat, is ontworpen door L.D. Zocher, die de huisjes plaatste in een 'Engels landschappark'. Aanvankelijk werden er 78 woningen gebouwd; hiertussen liet Van Marken voor zichzelf de villa Rust Roest bouwen. Deze villa werd in 1980 afgebroken. Centraal aan de vijver werd het gebouw 'De Gemeenschap' gebouwd (1892), waarin een kleuterschool, lagere school en diverse cursussen plaatsvonden.

J.C. van Marken was de oprichter van de Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek, de Nederlandsche Oliefabriek en hij nam de in moeilijkheden verkerende Lijm- en Gelatinefabriek Delft over.

In 1924-1926 werd het 'nieuwe' Agnetapark gebouwd naar een ontwerp van de Amsterdamse architect Jan Gratama. Dit gedeelte wordt gekenmerkt door de geometrische, rechtlijnige aanleg de van straten en de centrale vijver, die in sterke tegenstelling staat tot het 'oude' Agnetapark. Het groen in dit gedeelte is ontworpen door de tuinarchitect J.R. Koning, het hoofd van de afdeling beplantingen van de stad Amsterdam.

Dit boekje is een initiatief van:

DelftDesign is een collectief aan
Delftse architecten en ontwerpers.

Kijk op:
www.delftdesign.nl

Vormgeving en text:

Andrea van den Berg
www.bergdesigns.nl

